

SB-0306

First Year B. Com. Examination
March / April – 2011
Environmental Studies

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
F.Y. B.COM.

Name of the Subject :
Environmental Studies

Subject Code No. : 0 3 0 6 Section No. (1, 2,.....): NIL

Seat No. :

Student's Signature

(૨) પ્રથમ પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

(૩) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ (અ) નીચેનાં પદોની વ્યાખ્યા આપો :

૪

- (૧) સૌર ઊર્જા
- (૨) ધોંઘાટ
- (૩) ટકાઉ વિકાસ
- (૪) રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

૧૦

- (૧) સંતુલિત આહારના ઘટકોનાં કાર્યો જણાવો.
- (૨) નિવસનતંત્રના પ્રકારો જણાવો.
- (૩) પવિત્ર જંગલો અને પવિત્ર સરોવરોનો ટૂંકો પરિચય આપો.
- (૪) કમળાનાં લક્ષણો દર્શાવો.
- (૫) હરિયાણી પટ્ટીના ફાયદાઓ જણાવો.

૨ કુદરતી સાધનસંપત્તિ એટલે શું ? ભારતની કુદરતી સાધનસંપત્તિઓ જણાવો તથા તેનું મહત્ત્વ વિસ્તારથી સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ (અ) આહાર શૃંખલા અને આહારજાળ સમજાવો. ૭
(બ) જૈવવૈવિધ્ય એટલે શું ? તેનું રક્ષણ કરવાની જરૂર શા માટે રહે છે ? ૭

૩ (અ) “ગ્રીન હાઉસની અસરો” - વિગતે સમજાવો. ૭
(બ) ભારતમાં શહેરીકરણની સમસ્યાઓ ચર્ચો. ૭

અથવા

૩ (અ) માહિતી વિસ્ફોટ એટલે શું ? તેના ફાયદા અને ગેરફાયદા ચર્ચો. ૭
(બ) પ્રદૂષણ એટલે શું ? તેના જુદા-જુદા પ્રકારો દર્શાવી તેને અટકાવવાના ઉપાયો વર્ણવો. ૭

૪ (અ) સ્થળાંતર એટલે શું ? સ્થળાંતર માટેનાં જવાબદાર કારણોની ચર્ચા કરો. ૭
(બ) ખાદ્યપદાર્થો અને ભેજસેળ પર ટૂંક નોંધ લખો. ૭

અથવા

૪ (અ) વન તેમજ વન્યપ્રાણીની અગત્ય સમજાવો. ૭
(બ) માનવજીવનનાં વિવિધ ક્ષેત્રે કમ્પ્યુટર કેવી રીતે ઉપયોગી છે ? તેના ફાયદા અને ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. ૭

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૪

- (૧) પરિસ્થિતિકીય પિરામીડ
- (૨) તેજાબી વરસાદ
- (૩) ધરતીકંપ
- (૪) મૂક (કે ખામોશ) ખીણ યોજના
- (૫) વિદ્યુતચોરી
- (૬) આધુનિક ઔદ્યોગિક કચરો અને તેના પ્રકારો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1
(2) Question No. 1 is compulsory.
(3) Figures to the right indicate full marks of the questions.

- 1 (a) Define following terms : 4
(i) Solar Energy
(i) Noise
(iii) Sustainable Development
(iv) National Parks.
- (b) Answer the following in short : 10
(i) State the functions of the components of Balanced Diet.
(ii) State the types of Ecosystem
(iii) Give brief introduction of sacred forests and sacred lakes.
(iv) State the symptoms of Jaundice.
(v) State the advantages of Greenbelt.
- 2 What is meant by Natural resources ? State the Indian natural resources and explain their importance in detail. 14

OR

- 2 (a) Explain Food Chain and Food Web. 7
(b) What is meant by Bio-diversity ? Why it is necessary to conserve the Bio-diversity. 7
- 3 (a) Explain in detail "Green House Effects". 7
(b) Discuss the problems of Urbanization in India. 7

OR

- 3 (a) What is information explosion? Discuss the benefits and hazards of it. 7
(b) What is pollution ? State the types of its and describe the resolution to prevent pollution. 7

- 4 (a) What is migration? Discuss responsible reasons for migration. 7
(b) Write short note on food and adulteration. 7

OR

- 4 (a) Explain the importance of Forest and Wild-life. 7
(b) How is computer useful in various field of human life? 7
Discuss its advantages and disadvantages.
- 5 Write short notes : (any **three**) 14
(i) Ecological Pyramid
(ii) Acid Rain
(iii) Earthquake
(iv) Silent valley project
(v) Pilferage of electricity
(vi) Modern industrial waste and its types.